

Î N C H E I E R E

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Jorovlea Tudor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Jorovlea Tudor cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2015, prin care a fost admis apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” Societate cu Răspundere Limitată, casată hotărîrea Judecătoriei Cantemir din 04 martie 2015 și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă integral,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2014, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cererea de chemare în judecată împotriva lui Jorovlea Tudor cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că a furnizat energie electrică consumatorului Jorovlea Tudor la locul de consum nr. 3039122, în satul Haragiș, raionul Cantemir, consumatorul fiind obligat să achite în termen plata pentru energia electrică consumată.

Menționează reclamantul că, totodată, Jorovlea Tudor, a consumat în mod fraudulos energie electrică, neînregistrînd sau înregistrînd incomplet cantitatea de energie electrică consumată, fapt fixat în actul nr. A20054, din data de 07 aprilie 2013, prin care s-a constatat conectare neautorizată la rețeaua de energie electrică prin evitarea echipamentului de măsurare, astfel, încît pîrîtul Jorovlea Tudor, consumă energie electrică fără evidența acesteia prin echipamentul de măsurare.

Drept urmare, a fost efectuată recalcularea energiei electrice consumate în baza puterii contractate, conform sistemului paușal și înaintată spre plată factură pentru consumul fraudulos de energie electrică nr. 3039122143 din 07 mai 2013, în sumă de 9 803,98, pe care pîrîtul nu a achitat-o.

Astfel, susține reclamantul că prin acțiunile sale Jorovlea Tudor a comis o faptă ilicită și anume a admis consum fraudulos de energie electrică și fără contract

și a adus întreprinderii un prejudiciu în sumă de 9 803,98 lei pe care prin prisma prevederilor art. 1398 din Codul civil, urmează să îl restituie.

Indică reclamantul că la data de 26 martie 2014, a expediat în adresa pîrîtului reclamația nr. 12-02/14r-uf privind neachitarea datoriei în sumă de 9 803,98 lei prin care s-a propus achitarea datoriei, sau întreprinderea măsurilor în vedere soluționării litigiului pe cale extrajudiciare, însă pîrîtul nu a răspuns la reclamație și nu și-a îndeplinit obligațiile de achitare a facturilor înaintate.

Totodată, susține reclamantul că Jorovlea Tudor nu a contestat actul de depistare a încălcărilor și facturilor înaintate spre plată, respectiv, nu și-a exprimat dezacordul cu aceste acte, iar ca urmare în privința acestora prezumția de legalitate și obligativitate a devenit absolută.

În drept își întemeiază cerințele în baza pct. 35, 49 și pct. 80 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin Hotărîrea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010 și art. art. 317, 512, 514, 571 al. (1) și (2) și art. 602 Cod civil.

Solicită încasarea din contul lui Jorovlea Tudor a sumei de 9 803,98 lei cu titlu de datorie pentru electrică consumată și a sumei de 294,12 lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 04 martie 2015, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus o cerere prin care a solicitat recunoașterea în calitate de succesori al ÎCS „Red Union Fenosa” SA și înlocuirea reclamantului ÎCS „Rec Union Fenosa” SA cu succesorul în drepturi ÎCS „Caz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL (f.d. 36)

Prin hotărîrea Judecătorei Cantemir din 04 martie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 24 septembrie 2015, a fost admis apelul declarat de către ÎCS „Caz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL casată hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost admisă integral fiind încasat din contul lui Jorovlea Tudor în beneficiul ÎCS „Caz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL datorită în sumă de 9 803,98 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 514,71 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 512 alin. (1), 514 Cod civil care reglementează dispozițiile generale cu privire la obligație și temeiurile nașterii obligațiilor și pct. 165 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin Hotărîrea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010, și a constatat că Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului energiei electrice este semnat de personalul operatorului de rețea, iar martorul Jorovlea Elizaveta a refuzat să-l semneze.

Totodată, analizînd conținutul Actului nr A 20054 din 07 aprilie 2013 de depistare a încălcării clauzelor contractuale, instanța de apel a stabilit că Actul a fost întocmit în prezența Elizavetei Jorovlea, mama lui Jorovlea Tudor care este consumatorul final, iar la rubrica încălcările depistate a fost indicat că s-a depistat conectarea directă de la branșament, consumul de energie electrică fiind neevidențiat, și a concluzionat că colaboratorii ÎCS „Red Union Fenosa” SA au respectat prevederile pct. 165 din Regulamentul pentru furnizarea energiei electrice cu întocmirea actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale și păstrarea probelor ridicate de la fața locului.

Instanța de apel a mai menționat că potrivit recalculării de consumare a energiei electrice la punctul de consum NLC 3039122 ce aparține consumatorului Jorovlea Tudor, după efectuarea controlului din 07 aprilie 2013, consumul energiei electrice a crescut, iar suma consumului fraudulos de energie electrică a fost estimat la suma de 9 781, 86 lei.

De asemenea, invocând prevederile art. 49 lit. a) din Regulamentul pentru furnizarea energiei electrice instanța de apel a considerat că ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL, succesorul în drepturi al reclamantului ÎCS „Red Union Fenosa” SA în urma deciziei de reorganizare a Camerei Înregistrării de Stat din 01 ianuarie 2015, a probat faptul încălcării clauzelor contractuale de către Jorovlea Tudor, și a emis factura de plată a consumului fraudulos de energie electrică în sumă de 9 781,86 lei, și a înaintat-o spre plată consumatorului, ulterior, însă fiind nevoit să prezinte factura cu perioada de calcul 04 aprilie 2013 – 07 mai 2013 cu suma totală de 9 803, 98 lei (f.d. 11-12).

Iar, cu referire la prevederile art. 602 alin. (1), art. 572 alin. (2) Cod civil și pct. 50, 94 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, instanța de apel a stabilit că factura pentru energia electrică în cazul încălcării clauzelor contractuale în sumă de 9 803,98 lei din 07 mai 2013 a fost emisă în baza Actului nr. A 20054 din 07 aprilie 2013 prin care ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL corect și întemeiat a depistat încălcări ale clauzelor contractuale, în special consum fraudulos de energie electrică, și a concluzionat că prima instanță neîntemeiat a respins acțiunea ca neîntemeiată, întrucât de la Jorovlea Tudor urmează a fi încasată suma de 9 803,98 lei pentru depistarea consumului fraudulos de energie electrică.

În același timp, invocând prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, care reglementează repartizarea cheltuielilor de judecată între părți a concis că urmează a fi încasat de la Jorovlea Tudor în beneficiul ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat la depunerea acțiunii precum și la depunerea cererii de apel în sumă de 514,71 lei.

La 14 ianuarie 2016, Jorovlea Tudor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material.

Menționează recurentul că instanța de apel a dat o apreciere eronată Actului nr. A 200054 din 07 aprilie 2013, prin care ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depistat încălcări ale clauzelor contractuale, și anume, consumul fraudulos de energie electrică, în temeiul căruia ulterior a fost emisă factura în sumă de 9803,98 lei, însă a lăsat fără apreciere faptul că Actul respectiv a fost întocmit pe numele lui Jorovlea Alexandru.

Or, prin prisma prevederilor art. 227 alin. (1) și (2) lit. c) Cod Civil care indică că actul juridic încheiat în baza unei erori considerabile poate fi declarat nul de instanța de judecată. Eroarea este considerabilă dacă la încheiere a existat o falsă reprezentare referitor la: c) părțile actului juridic (partenerul sau beneficiarul), în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic, Actului nr. A 200054 din 07 aprilie 2013 este afectat de eroare.

Sub acest aspect, apreciază drept nejustificate concluziile instanței de apel, precum că la momentul întocmirii actului dînsul eronat a introdus nr. de contact 3039126 și numele lui Jorovlea Alexandru, iar în baza actului respectiv a fost expediată factura pentru energia electrică în cazul încălcărilor clauzelor contractuale, întrucît de fapt la domiciliul său este înregistrat nr. de contract 3039122 și numele Jorovlea Tudor.

Mai indică recurentul că instanța de apel a lăsat fără apreciere modalitatea de recalculare a energiei electrice consumate în baza puterii contractante, conform sistemului paușal, sau recalcularea a fost efectuată pentru perioada 07 aprilie 2012 – 07 aprilie 2013, cu încălcarea pct. 93-96 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobat prin Hotărîrea ANRE nr. 393 din 15 decembrie 2010, care indică că la efectuarea calculelor consumului de energie electrică, conform sistemului paușal se ia în calcul perioada de la data ultimului control al echipamentului de măsurare (sau perioada de la data comiterii acestor încălcări în cazul contoarelor electronice cu memorie) și pînă la data depistării, dar nu mai mare de 1 an.

Sau la caz, conform facturii de plată ultimul control a fost efectuat la data de 05 martie 2013.

Mai mult decît atît, invocă că instanța de apel nu a luat în considerație, că echipamentul de măsurare a fost sustras pe data de 02 aprilie 2013, despre acest fapt fiind anunțat IP Cantemir, iar la 06 aprilie 2013 dînsul s-a adresat către reprezentanții ÎCS „Red Union Fenosa” SA, care i-au recomandat să procure din contul său un alt echipament de măsurare, din or. Cahul, ceia ce a și făcut, continuînd să efectueze plățile conform consumului stabilit.

Iar potrivit pct.104 din Regulamentul menționat în cazul în care echipamentul de măsurare este sustras, pierdut sau defectat și aceasta se datorează culpei consumatorului final, acesta este obligat să anunțe imediat furnizorul, în aceste situații, calcularea volumului de energie electrică consumată se efectuează conform prevederilor pct. 102 din prezentul Regulament. Restabilirea evidenței consumului de energie electrică se face din contul consumatorului final nu mai tîrziu de 1 lună de la data înregistrării documentate a sustragerii, pierderii sau a defectării echipamentului de măsurare, în cazul neconformării consumatorului final acestor prevederi, furnizorul este în drept să aplice pct. 116 lit. f) și pct. 118 lit. h) din prezentul Regulament.

Totodată, este de părerea că la examinarea cauzei instanța de apel nu a luat în considerație nici prevederile art. 68 Cod civil, care reglementează termenele speciale de prescripție extinctivă, și în conformitate cu care se prescriu în termen de 6 luni acțiunile privind încasarea penalităților,

În context cu referire la termenul de declarare a recursului menționează că a recepționat copia deciziei instanței de apel din 24 septembrie 2015 la data de 26 noiembrie 2015.

La data de 04 martie 2016, ÎCS „Gaz Natural Fenosa Furnizare Energie” SRL a depus referință asupra recursului declarat de Jorovlea Tudor, invocînd netemeinicia acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei copia deciziei instanței de apel din 24 septembrie 2015 a fost expediată în adresa părților, inclusiv recurentului Jorovlea Tudor la data de 17 noiembrie 2015, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire (f.d 84), iar recurentul insistă că a recepționat-o la 26 noiembrie 2015.

Alte date care ar confirma contrar la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 ianuarie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Jorovlea Tudor este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Jorovlea Tudor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Jorovlea Tudor asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Jorovlea Tudor ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Jorovlea Tudor se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas